

Producten- en Dienstencatalogus PDOK ten behoeve van Data-aanbieders

Versiehistorie

Versie	Datum	Wijzigingen ten opzichte van de vorige versie
2.0	15 juli 2015	Integraal herzien/geactualiseerd
2.0	2 september 2015	Opmerkingen Partneroverleg d.d. 1 september 2015 verwerkt
2.0	7 oktober 2015	Goedgekeurd in Regiegroep 11 september 2015. Versie definitief
2.1	24 februari 2016	Invoeging paragraaf 2.3.5 inzake A-dienst PDOK

Inhoudsopgave

Versiehistorie	2
1 Inleiding	2
1.1 Leeswijzer	2
1.2 Versiebeheer	2
2 Overzicht dienstverlening	3
2.1 Geodata ontsluiten	3
2.2 Voldoen aan INSPIRE	3
2.3 Uw data vindbaar	4
2.3.1 PDOK Loket	4
2.3.2 Nationaal Georegister (NGR)	4
2.3.3 PDOK Viewer	4
2.3.4 PDOK Kaart	4
2.3.5 A-dienst	5
2.4 Rapportages voor aanbieders	5
2.5 PDOK Geodatastore	5
3 Randvoorwaarden	6
3.1 Technische randvoorwaarden	6
4 Kader waarbinnen de dienstverlening wordt geleverd	7
4.1 Levering	7
4.2 Disclaimer	7
5 Prijslijst	8
5.1 Kosten	8
5.2 Prijscomponenten	8
6 Conditie	9
Bijlage A: Vigerende geo-standaarden	10

1 Inleiding

PDOK is een overheidsvoorziening voor het ontsluiten van geodatasets van overheden. Dit document beschrijft de PDOK-dienstverlening voor aanbieders van geodatasets en de normen waar deze dienstverlening aan voldoet.

PDOK beheert daarnaast ook de Geodatastore, bedoeld om overheden open geodatabestanden eenvoudig en kosteloos te laten ontsluiten als downloadable bestanden. Voor de Geodatastore is een afzonderlijke PDC opgesteld, klik [hier](#).

De Geodatastore is echter geen voorziening waarin *viewservices* (*wms, wfs, wmts e.d.*) en *downloads-services* kunnen worden gepubliceerd. Voor deze koppelvlakken -en voor overig maatwerk- moet daarom steeds contact worden opgenomen met PDOK. Klik hier voor [contact](#).

1.1 Leeswijzer

Deze producten- en diensten catalogus (hierna als PDC aanbieders aangeduid) beschrijft in hoofdstuk 2 de dienstverlening. Hoofdstuk 3 beschrijft het kader waarbinnen de dienstverlening wordt geleverd. De normen (levertermijn) komen in hoofdstuk 4 aan de orde. Hoofdstuk 5 geeft de prijslijst voor het ontsluiten van datasets. In hoofdstuk 6 zijn de condities voor de aanbidding van datasets opgenomen. Afspraken en procedures zijn vastgelegd in de vorm van een separaat Dossier Afspraken en Procedures (DAP).

1.2 Versiebeheer

De PDC is aan verandering onderhevig. Om die reden is het raadzaam om te verifiëren of u beschikt over de laatste versie van deze PDC, die beschikbaar is via www.pdok.nl.

2 Overzicht dienstverlening

In dit hoofdstuk zijn de diensten van PDOK voor aanbieders uitgewerkt.

2.1 Geodata ontsluiten

PDOK ontsluit open geodata van overheidspartijen door middel van view- en downloadservices, met koppelvlakken als wms, wfs, wmts, wcs en dergelijke. PDOK zorgt ervoor dat uw data vindbaar is en dat deze indien gewenst voldoet aan de INSPIRE wetgeving.

2.2 Voldoen aan INSPIRE

INSPIRE definieert een viertal manieren waarop de onder de INSPIRE richtlijn vallende geo-bestanden beschikbaar moeten worden gesteld. In de INSPIRE terminologie worden dit “services” genoemd. INSPIRE onderkent de volgende services:

- View services
- Download services
- Discovery services
- Transformation services

PDOK biedt deze services als onderdeel van haar dienstverlening aan. Verder stelt INSPIRE concrete eisen aan de beschikbaarheid, capaciteit, performance van deze services en rapporteert hierover (de zgn INSPIRE Quality of Service). Hierop is de PDOK infrastructuur ingericht. Dit staat onder andere beschreven in de “PDC Afnemers”, die is te vinden op <https://www.pdok.nl/nl/hoebibliotheek>.

View services

De als service beschikbare kaartinformatie is eenvoudig te gebruiken in eigen toepassingen. De view services zijn beschikbaar in verschillende uitvoeringen (zie bijlage A voor technische details):

- Via een Web Mapping Service (WMS) request kan een visualisatie van geografische data worden opgevraagd. Voor elk request wordt een nieuw plaatje gegenereerd. Een WMS is een standaard protocol voor het via internet serveren van een geo-gerefererd plaatje. Dat plaatje is gegenereerd door een kaartserver die data gebruikt uit een GIS-database. De WMS is ontwikkeld en voor het eerst gepubliceerd door het Open Geospatial Consortium (OGC) in 1999.
- Via een Web Map Tile Service (WMTS) of Tile Map Service (TMS) request is het mogelijk om vooraf aangemaakte visualisaties van geografische data op te vragen. Omdat de opgevraagde visualisaties vantevoren zijn gegenereerd, bieden getilde services een betere performance. De WMTS is een standaard protocol voor het via internet serveren van een vooraf gerendered en geo-gerefererd plaatje. De WMTS is ontwikkeld en voor het eerst gepubliceerd door OGC in 2010.

Download services

Via PDOK kunnen diverse datasets worden "gedownload". Downloads zijn binnen PDOK beschikbaar via vier verschillende mechanismen (zie bijlage A voor technische details):

- Via een Web Feature Service (WFS) request is een (ruimtelijke) selectie van een vectordataset te downloaden;
- Via Atomfeeds (met een Reader worden de download locaties getoond);
- Via een Web Coverage Service (WCS) request is een (ruimtelijke) selectie van een rasterdataset te downloaden;
- Via een aanklikbare kaart (c.q. kaartselectiefunctie) of via een directe download (bijv. [TOP10NL](#)).

Discovery service

De discovery service voor Nederland is het Nationaal Georegister (NGR), in beheer bij PDOK.

Transformation services

Er zijn twee typen transformatie services:

1. Dataharmonisatie ten behoeve van een uniform Europees datamodel, gebaseerd op syntax;
2. Omzetting naar ander Coordinate Reference System (CRS).

Het eerste type transformatie, ook wel schema- of datamodel translatie genoemd, is de transformatie van gegevens van een bron-datamodel (bv. TOP10NL) naar een doel-datamodel (bv. INSPIRE thema Hydrografie). Het gaat hier dus om een inhoudelijke interpretatie, zoals bij de INSPIRE transformaties.

De tweede is de coördinaattransformatie om coördinaten van het ene CRS in het andere om te zetten, bv. van RD naar ETRS89. Dit kan:

- als afzonderlijke coördinaattransformatie service, door een complete dataset aan te bieden, die te laten transformeren en vervolgens terug te krijgen in een ander CRS;
- door een dataset via bv. een WMS te laten ontsluiten in een ander CRS. De tool die gebruikt wordt om de WMS (bv. Geoserver) te serveren, verzorgt dan deze coördinaattransformatie. Het plaatje is dan getransformeerd naar een andere CRS of projectie.

Voor INSPIRE zijn beide transformaties nodig:

- a. van bv. TOP10NL naar thema Hydrografie en
- b. via bv. een WMS van RD naar ETRS89.

2.3 Uw data vindbaar

PDOK maakt uw data vindbaar via haar eigen PDOK Loket, in het Nationaal Georegister, in de PDOK Viewer en in PDOK Kaart. Dit zijn andere ingangen op dezelfde PDOK bestanden en services, waarbij de consistentie is geborgd. Afnemers kunnen dus het kanaal kiezen dat hen het beste past.

2.3.1 PDOK Loket

Het PDOK Loket (www.pdok.nl) is de centrale ingang en de plek waar de afnemers alle PDOK producten kunnen vinden.

2.3.2 Nationaal Georegister (NGR)

Het Nationaal Georegister is de catalogus van geo-informatie in Nederland. Voor Europa is het de toegangspoort naar de nationale INSPIRE-data ('discovery service'). PDOK beheert deze catalogus. Naast de PDOK services vindt u hier verwijzingen naar Nederlandse datasets en webservices, die u ook kunt bekijken en downloaden.

PDOK verzorgt in het NGR voor de data-aanbieder de metadata van de services.

2.3.3 PDOK Viewer

De PDOK Viewer toont u het beeld van PDOK webservices die u wilt gebruiken. U krijgt daarmee vooraf een indruk van het kaartbeeld en de inhoud van de webservices. Doel van deze viewer is om u te laten zien welke webservices door PDOK worden aangeboden en om zo uw keus voor een bepaalde webservice makkelijker te maken.

In de viewer wordt getoond welke geo-informatie beschikbaar is. Deze webservices kunt u vervolgens binnenhalen in uw eigen GIS-applicatie. U kunt dit doen door de gewenste services op te zoeken in het overzicht op de website van PDOK. U kopieert vervolgens de link van de betreffende service naar uw GIS-applicatie.

De viewer toont alle webservices die PDOK ontsluit.

2.3.4 PDOK Kaart

PDOK Kaart is een laagdrempelige tool om eenvoudig en snel kaartmateriaal op een website te plaatsen. PDOK Kaart is door iedereen te gebruiken, dus zowel voor websites van de overheid als voor commerciële en particuliere websites en blogs. Het gebruik van PDOK Kaart is gratis en gegarandeerd reclamevrij. PDOK Kaart wordt als API aangeboden. Tevens wordt de broncode ter beschikking gesteld.

PDOK Kaart kan (met name ook voor overheden) een alternatief zijn voor commerciële kaarten zoals bijvoorbeeld Google Maps. PDOK garandeert echter niet een minimum serviceniveau voor gewone gebruikers. U dient hiermee rekening te houden als u overweegt om PDOK Kaart in te zetten voor

bedrijfskritische applicaties. Het gebruik van de PDOK webservices (en daarmee van PDOK Kaart) vindt alleen plaats op basis van het Fair Use principe. Een uitzondering op deze regel wordt gevormd door de PDOK Basis gebruikers die wel een minimum PDOK serviceniveau krijgen.

2.3.5 A-dienst

PDOK kent een 24-uurs openstelling, behoudens verstoringen, gepland onderhoud en calamiteiten.

Verstoringen

De PDOK-voorziening is ondergebracht in de IT-infrastructuur van het Kadaster, en is daarin een A-dienst. Dat garandeert dat de beheerorganisatie er op (in)gericht is om met name hardware-verstoringen zoveel als mogelijk te voorkomen of binnen de afgesproken servicetijden adequaat op te lossen. Daarbij kunnen verstoringen worden aangemerkt als P1-verstoring, als gevolg waarvan deze incidenten met eerste prioriteit worden opgelost door de IT-organisatie.

Onderdeel van deze PDOK A-dienst zijn onder meer de volgende componenten:

- ontsluiting van de webservices
- dagelijkse updatefunctionaliteit
- geocodeerservice
- PDOK Viewer
- PDOK Kaart
- Nationaal Georegister (website)
- Catalogue Server on the Web (CSW)

Calamiteiten/onderhoud

Maatregelen zijn getroffen om calamiteiten te voorkomen en om de gevolgen van een eventuele calamiteit te verkleinen. Zo is er een uitwijkscenario (op basis van back-up en restore) beschikbaar dat twee keer per jaar wordt beproefd. En dergelijke uitwijktest wordt tijdig aangekondigd en valt in de categorie 'gepland onderhoud'.

2.4 Rapportages voor aanbieders

Naast de rapportage benoemd in de "PDC Afnemers" zijn voor de data-aanbieders beschikbaar:

- de halfjaarlijkse INSPIRE-rapportage
- de maandelijkse gebruiksrapportage, met daarin de aantallen hits op elke service

2.5 PDOK Geodatastore

PDOK beheert de Geodatastore, die bedoeld is om overheden open geodatabestanden eenvoudig en kosteloos te laten ontsluiten als downloadable bestanden. Voor de Geodatastore is een afzonderlijke PDC opgesteld, klik [hier](#). De Geodatastore is echter geen voorziening waarin *viewservices* (*wms*, *wfs*, *wmts e.d.*) en *downloads* kunnen worden gepubliceerd. Voor deze koppelvlakken -en voor overig maatwerk- moet daarom steeds contact worden opgenomen met PDOK, klik [hier](#) voor contact.

3 Randvoorwaarden

In dit hoofdstuk worden de randvoorwaarden geschetst waarbinnen de dienstverlening wordt geleverd.

3.1 Technische randvoorwaarden

Voor een standaard ontsluiting van geodata gelden bepaalde technische randvoorwaarden, zoals hieronder verwoord. Als niet voldaan kan worden aan één van deze randvoorwaarden, dan kunnen maatwerkoplossingen worden bedacht. Bij twijfel kunt u contact opnemen met PDOK accountmanagement. De contactgegevens vindt u in de bijlage.

Kenmerk	
Aanlever formaat, zoals:	shp / gml / geotiff
Aanlever datatype, zoals:	raster of vector point
Type ontsluitingservices, zoals:	WFS / WMS / TMS / WMTS / WCS / atomfeeds / extract op pdok.nl (zie bijlage voor technische details)

4 Kader waarbinnen de dienstverlening wordt geleverd

Op de PDOK dienstverlening ten behoeve van afnemers zijn de servicelevels van toepassing zoals beschreven in de "PDC Afnemers". In aanvulling daarop gelden levermomenten richting aanbieders. Hieronder wordt het proces van ontsluiting van een dataset beschreven, per stadium. De daar eventueel genoemde termijnen vormen een intentie, er kunnen geen rechten aan worden ontleend.

4.1 Levering

Proces	
Dataset ontsluiten	<p>Intake: om de wensen van de data-aanbieder door te spreken, maakt PDOK een bilaterale afspraak met de klant. In deze intake worden technische en functionele wensen doorgenomen, en de mogelijkheden die PDOK te bieden heeft. Gemaakte afspraken worden vastgelegd in een intakeformulier.</p> <p>Impactanalyse: op basis van het door de klant goedgekeurde intakeformulier wordt de impact in (ontwikkel)tijd vastgesteld.</p> <p>Offerte: op basis van de impactanalyse bepaalt PDOK de ontwikkelkosten en brengt deze in een offerte uit aan de aanbieder. PDOK streeft hiervoor naar een doorlooptijd van twee weken na afronding van de intake. In de offerte is een levertermijn opgenomen, die in overleg met de aanbieder kan worden aangepast.</p> <p>Opdracht: de opdrachtverstrekking aan PDOK vindt plaats door middel van het aan PDOK retourneren van de ondertekende offerte. Zodra PDOK die heeft ontvangen, wordt de dataset daadwerkelijk in de ontwikkelstraat opgenomen.</p> <p>Facturatie: na oplevering van de gewenste dataset/functionaliiteit brengt PDOK de gemaakte initiële kosten in rekening bij de data-provider.</p> <p>Rapportage: PDOK rapporteert aan de aanbieder over het gebruik door afnemers van zijn webservices.</p>
Rapportage	Halverwege de maand volgend op de betreffende rapportageperiode (maand of halfjaar) komt de rapportage beschikbaar.

4.2 Disclaimer

Inhoud van de data

PDOK distribueert data die wordt aangeleverd door overheden. Als zodanig is PDOK niet verantwoordelijk voor de inhoud van deze data. PDOK sluit derhalve iedere aansprakelijkheid uit voor enigerlei directe of indirecte schade, van welke aard dan ook, die voortvloeit uit of in enig opzicht verband houdt met de inhoud (ook wel: content) van deze data.

Distributiekanaal

PDOK is verantwoordelijk voor een veilige distributie van de aangeboden data. PDOK garandeert dat de integriteit van de data ongewijzigd blijft zodra en zolang de data zich bevindt in de lokale PDOK-infrastructuur (die onderdeel is van de Kadasterinfrastructuur). De lokale infrastructuur aan afnemerszijde alsmede het publieke internet vallen buiten deze garantie. PDOK stelt de open services overigens ook via https beschikbaar.

5 Prijslijst

5.1 Kosten

Voor het ontwikkelen en in productie brengen van een dataset en/of functionaliteit, brengt PDOK eenmalig *initiële ontwikkelkosten* in rekening.

Voor het beheren van een dataset (back-up, storage, optreden bij verstoringen, rapportages etc.) brengt PDOK jaarlijks een bedrag aan *beheerkosten* in rekening.

In de offerte worden beide bedragen gespecificeerd.

Voor een indicatie van het in productie brengen van een dataset: het ontsluiten van een standaard dataset ligt wat kosten betreft tussen de 1.500 en 3.000 euro. Bij meer maatwerk en/of benutting van meer opslagcapaciteit, nemen de kosten substantieel toe.

Het gelijktijdig aanleveren van vijf of meer datasets leidt tot schaalvoordeel dat tot uiting komt in lagere eenmalige kosten.

Genoemde bedragen zijn vrij van BTW.

5.2 Prijscomponenten

De kosten behorend bij de ontsluiting van een dataset variëren met name al naar gelang het gewenste koppelvlak (wms, wfs, wmts etc.) en de benodigde opslagcapaciteit. Neem voor een offerte [contact](#) op met PDOK voor het geldende tarief.

6 Condities

In dit hoofdstuk zijn de condities opgenomen zoals die gelden voor aanbieders.

Omdat het standaard dienstverlening betreft tegen een vaste prijs, moet strikt worden voldaan aan de onderstaande condities. Indien hier niet aan voldaan kan worden, kunnen extra kosten ontstaan en zal de doorlooptijd toenemen. In voorkomende gevallen kunnen afwijkende afspraken worden gemaakt.

1. Data aanbieder hanteert één contactpersoon en deze heeft een vaste vervanger.
2. De overeenkomst heeft een looptijd van drie jaar, vanaf de dag van oplevering, en wordt daarna telkens stilziggend met een jaar verlengd worden.
3. Data wordt aangeleverd als één formaat, zoals in shp, gml, of geotiff. Updates worden in hetzelfde formaat aangeleverd.
4. Data aanbieder zorgt voor tijdige en correcte aanlevering van de dataset conform de afspraken zoals gemaakt tijdens de intake en opgenomen in de offerte.
5. Data aanbieder levert informatie voor de metadata aan, waarmee PDOK de metadata van de service in het NGR vult. Het actueel houden van de metadata van de data in het NGR is een verantwoordelijkheid van de data aanbieder.
6. Data aanbieder beantwoordt inhoudelijke vragen van gebruikers over de data. Daartoe heeft de data aanbieder een contactpersoon of helpdesk benoemd.
7. De eenmalige ontwikkelkosten worden gefactureerd onmiddellijk na oplevering. De jaarlijkse beheerkosten worden per jaar vooruit gefactureerd, de eerste maal in het kalenderjaar volgend op het jaar van oplevering.
8. Vooraf worden de kenmerken van een dataset vastgesteld om zodoende via een impactanalyse te komen tot een prijsstelling. Deze kenmerken kunnen gedurende de looptijd van het contract wijzigen. Jaarlijks wordt dit aan de hand van de rapportage en technische gegevens herijkt. Dit kan leiden tot een aanpassing van de jaarlijkse beheerkosten.
9. Met betrekking tot het ondersteunen van verschillende versies van standaarden en het versiebeheer geldt het volgende beleid¹:
 - PDOK zal binnen één jaar nadat een Nederlandse geo-standaard is gepubliceerd, deze implementeren en op verzoek beschikbaar stellen.
 - PDOK zal voor het uitfaseren van standaarden het volgende beleid voeren. PDOK volgt het beleid dat na drie jaar geen onderhoud en beheer meer plaatsvindt aan de standaard (SLA vervalt) zodra deze is vervangen door een hogere versie.De vigerende versies van de verschillende standaarden zijn opgenomen in de bijlage.

¹ PDOK maakt gebruik van generieke open source componenten en is hiervan afhankelijk in de uitvoering van haar geformuleerde beleid.

Bijlage A: Vigerende geo-standaarden

Voor PDOK zijn de standaarden van toepassing en eventuele specifieke profielen daarvoor, zoals vermeld in onderstaande tabel, conform Raamwerk voor geo-standaarden.

Overzicht van de te hanteren standaarden voor PDOK:

PDOK service	Vigerende standaarden
View services	WMS NL Profiel v1.1.1 en 1.3.0
	WMTS 1.0.0
	TMS v1.0
Download services	WFS NL profiel v1.0.0, 1.1.0 of 2.0.0
	WCS v1.1.0, 1.1.1 en 2.0.1
Geocodeer service	OpenLS v1.2 - Location Utility Service v1.0
Discovery service	CSW ISO AP 2.0.2 v1.0